

Slag aan de Somme

info en foto's Wikipedia

Op 25 juni 1916 begon een vrijwel onafgebroken bombardement op de Duitse linies door 1437 kanonnen, houwitsers en mortieren. In totaal werden meer dan 1.500.000 granaten afgeschoten. Op 1 juli 1916, om exact 07.30 uur, werd het sein gegeven voor de aanval. Enige minuten daarvoor werden ondertunnelde Duitse posities met mijnen van 23 ton opgeblazen. Deze tunnels waren in de maanden voorafgaand hieraan onder moeilijke omstandigheden uitgegraven door speciaal daarvoor opgerichte eenheden.

Over een breedte van dertig kilometer klommen 140.000 geallieerde soldaten uit hun loopgraven en liepen in de richting van de Duitse loopgraven. Veertien divisies van het Vierde Leger onder generaal Henry Rawlinson en twee van het Derde leger bevonden zich tegenover drie Duitse divisies. Aan de rechterflank nam een Frans korps deel aan de aanval. De Duitsers hadden drie grote loopgraafsystemen achter elkaar aangelegd. Het doel was de eerste dag het eerste systeem te nemen.

Het lange bombardement - een idee van Rawlinson waar Douglas Haig bezwaren tegen had - was bedoeld om de Duitse loopgraven te vernietigen en het prikkeldraad in het tussenliggende niemandsland te vernielen. Het bleek echter om vele redenen een grote vergissing:

De Duitsers hadden zich beter en dieper ingegraven dan verwacht - de Britten hadden slechts 34 zware houwitsers die in staat waren de harde kalkgrond te doorboren;

*Een belangrijk deel van de granaten was gericht op de tweede Duitse loopgraaf;

*Veel granaten waren blindgangers;

*Het lukte niet de Duitse artillerie uit te schakelen;

*Het Britse bombardement stopte enkele minuten voor aanvang van de aanval. Men hoopte dat de Duitsers nog een tijd in dekking zouden blijven, maar dat bleek onjuist: ze betrokken onmiddellijk hun stellingen;

*Verschillende mijnen explodeerden of te vroeg - zodat de Duitsers gewaarschuwd werden - of te laat - zodat de eigen troepen bedolven werden;

*De aanval vond niet tijdens de ochtendschemering plaats maar in vol daglicht;

*Het prikkeldraad was - ondanks het feit dat ongeveer de halve munitievoorraad besteed was aan het vernietigen ervan - nagenoeg ongeschonden zodat dit de soldaten ernstig hinderde;

*Door de bombardementen was het gebied extra moeilijk begaanbaar;

*De soldaten droegen zo'n 30 kilo aan wapens en bepakking;

*Omdat men geen tegenstand verwachtte gingen de soldaten wandelend en in gesloten formatie naar voren, verdeeld in vele aanvalsgolven - ook dit had Haig overigens afgeraden.

*Het bombardement werd nog eens twee dagen gerekt omdat de aanval wegens hevige regenval moest worden uitgesteld. De eindfase was hierdoor minder intensief.

Het resultaat was een slachting. Op de eerste dag verloren de geallieerden 60.000 soldaten aan doden en gewonden, waarvan 30.000 in het eerste uur van de aanval. Op de meeste plaatsen lukte het niet eens om het niemandsland over te steken. Voor de Britten zijn de exacte verliescijfers van de eerste dag bekend: 19.240 doden, 35.493 gewonden, 2152 vermisten en 585 krijgsgevangenen, in totaal 57.470 man. Het Britse leger verloor op deze dag meer soldaten dan in welke andere veldslag in zijn geschiedenis. De Duitsers die, qua manschappen, zeven keer zo zwak waren, hadden ook maar een zevende van die verliezen: 8000 man.

De legerleiding weigerde het falen van de actie in te zien en de strijd ging nog drie maanden door. Tegen het invallen van de winter was slechts een honderdtal vierkante kilometers veroverd ten koste van onnoemelijk vele mensenlevens. Pas op 18 november 1916 staakte de geallieerde legerleiding de aanval. De tol was hoog: Het Verenigd Koninkrijk verloor 420.000 manschappen, Frankrijk 200.000 en Duitsland 450.000.

Het slagveld bevindt zich ruwweg in de driehoek gevormd door de Franse steden Albert, Bapaume en Péronne. In dit gebied zijn heden ten dage vele herinneringen aan de slag te vinden. Er zijn vele tientallen (zeer goed onderhouden) begraafplaatsen, met herinneringen aan honderdduizenden soldaten van alle betrokken nationaliteiten. Nog regelmatig worden voorwerpen gevonden die afkomstig zijn uit deze periode. Hieronder zijn vele onontplofte, en daardoor levensgevaarlijke, granaten.

